

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВІДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

щоб забезпечити своєчасне надання детальної, достовірної і змістової інформації користувачам для прийняття ними обґрунтованих управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.99 №291 (зі змінами): [Електрон. ресурс] / Верховна Рада України – режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України від 17.06.2004 №280 (зі змінами): [Електрон. ресурс] / Верховна Рада України – режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0919-04>
3. Литвин Н.Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ): Підручник. –К.: «Хай–Тек Прес», 2010. – 608 с.
4. Лобозинська С.М. Облік і аудит у банку: Навч. посіб. / За ред. проф. С.К. Реверчука. – К.: Знання, 2007. – 630 с.
5. План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ від 26.06.2013 №611 (зі змінами): [електронний ресурс] / Верховна Рада України – режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1214-13>
6. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затверджений Міністерством фінансів України від 31.12.2013 №1203: [Електрон. ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14>
7. План рахунків бухгалтерського обліку виконання державного і місцевих бюджетів, затверджений наказом Державної казначейської служби України від 28.11.2000 №119.
8. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000 №39 (зі змінами): [Електрон. ресурс] / Верховна Рада України – режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>
9. Про затвердження спрощеного Плану рахунків бухгалтерського обліку №186 від 19.04.2001 (зі змінами): [Електрон. ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0389-01>
10. Облік і аудит у банках: навчальний посібник / О.Г. Коренєва, Н.Г. Слав'янська, Н.Г. Євченко, О.В. Карпенко; За ред. О.Г. Коренєвої, Н.Г. Слав'янської. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 493 с.
11. Облік і аудит у банках: підручник / А.М.Герасимович, Л.М.Кіндрацька, Т.В.Кривов'яз та ін.; За заг. ред. проф. А.М. Герасимовича. – К.: КНЕУ, 2004. – 536 с.

УДК 334.01

О.В. КОРЕЦЬКА,

Міжрегіональна академія управління персоналом

Визначення ролі технологічного потенціалу підприємства в його довгостроковій конкурентоспроможності

У статті класифіковано види економічних потенціалів підприємства. Запропоновано поняття конкурентного технологічного потенціалу підприємства, визначено його місце в системі економічних потенціалів та роль у підвищенні конкурентоспроможності підприємств. Визначено роль інноваційної спрямованості у формуванні внутрішнього технологічного потенціалу.

Ключові слова: конкурентоспроможність, конкурентні переваги, інноваційна спрямованість, внутрішній технологічний потенціал, конкурентний технологічний потенціал.

О.В. КОРЕЦЬКАЯ,

Межрегиональная академия управления персоналом

Определение роли технологического потенциала предприятия в его долгосрочной конкурентоспособности

В статье классифицированы виды экономических потенциалов предприятия. Предложено понятие конкурентного технологического потенциала предприятия, определено его место в системе экономических потенциалов и роль в повышении конкурентоспособности предприятий. Определена роль инновационной направленности в формировании внутреннего технологического потенциала.

Ключевые слова: конкурентоспособность, конкурентные преимущества, инновационная направленность, внутренний технологический потенциал, конкурентный технологический потенциал.

О.В. KORETSKA,

The Interregional Academy of Personnel Management, Kiev

Defining the role of technological potential of company in its long-term competitiveness

The article classifies types of economic potential of the company. The concept of competitive technologic potential of the company, its place in the economic potential and role in enhancing the competitiveness of enterprises are proposed. The role of innovation in shaping the direction of internal technological capabilities is defined.

Keywords: competitiveness, competitive advantage, innovation focus, internal technological capabilities, competitive technological potential.

Постановка проблеми. Кожний господарський суб'єкт у промисловості здійснює перетворення ресурсів різних видів

у кінцевий продукт або послугу з метою задоволення потреб споживачів та існуючого попиту на ринку. Тому можна вва-

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

жати, що підприємство являє собою сукупність матеріальних і нематеріальних ресурсів, які воно перетворює у відповідності зі своїми стратегічними цілями за допомогою системи технологій, засобів виробництва та людського капіталу у вигляді компетенцій та навичок персоналу. Своєю чергою, визначення стратегічних цілей господарського суб'єкта безпосередньо пов'язане з наявними ресурсами, технологіями та засобами виробництва, їхнім складом, ефективністю використання.

Для виявлення механізму підвищення конкурентоспроможності на базі технологічного зростання необхідно розглянути поняття технологічного потенціалу та його місце в системі економічних потенціалів та роль у підвищенні конкурентоспроможності підприємства. Довгострокові конкурентні переваги промислових (а особливо машинобудівних) підприємств напряму залежать від технологічного рівня їх виробництва, тому дослідження проблем та факторів формування конкурентоспроможності підприємств, вважаємо актуальним завданням.

Аналіз досліджень та публікацій з проблемами. Слід розрізняти поняття «ресурси» і «потенціал», оскільки ресурси існують окремо від суб'єкта господарської діяльності, а категорія «потенціал» об'єднує матеріальні та нематеріальні засоби праці з інтелектуальними здібностями персоналу самого підприємства. Така сукупність спрямована головним чином на ефективне використання засобів праці і ресурсів усіх видів.

Узагальнення аналізу наукової літератури [1–5] дозволяє стверджувати, що більшість літературних джерел містять таку структуру сукупного потенціалу підприємства: виробничий, кадровий, науково-технічний, ринковий, управлінський, економічний і фінансовий потенціали.

Існує певні недоліки такої класифікації. Наприклад, у даних методиках відсутні інформаційний, інвестиційний, продуктивний, енергетичний, соціальний, організаційний потенціали. Кадровий потенціал окремо виділений як складова загального потенціалу підприємства, хоча він за свою сутністю є невід'ємною частиною виробничого потенціалу. Ресурсний потенціал також не представлено, хоча в деяких методиках він є однією з важливих складових. Економічний потенціал і фінансовий – відображають одну й ту саму характеристику, але автори розділяють їх.

Мета статті. На основі аналізу існуючого технологічного рівня розвитку промислових підприємств ввести поняття конкурентного технологічного потенціалу, визначити його місце в системі економічних потенціалів та роль у підвищенні

конкурентоспроможності підприємств. Визначити роль інноваційної спрямованості у формуванні внутрішнього технологічного потенціалу.

Виклад основного матеріалу. Пропонується така класифікація видів потенціалів підприємства технологічного укладу інноваційної економіки (див. табл.).

Розглянемо класифікацію видів потенціалів промислового підприємства більш докладно. Відмінність даної класифікації від інших полягає в наявності нових класифікаційних категорій – внутрішній технологічний потенціал і конкурентний технологічний потенціал. Також надано характеристику і відповідність наведених видів потенціалів підприємства певним факторам виробництва, джерелам ресурсів і результатам їх діяльності.

Ресурси всіх видів є невід'ємними складовими відповідних потенціалів, а при визначенні своїх стратегічних цілей підприємство має виходити з наявних ресурсів, тобто сукупності засобів, запасів, джерел.

Ресурсний потенціал господарського суб'єкта є об'єктивною характеристикою виробництва і являє собою сукупність потенційних можливостей застосування різних ресурсів та здатність підприємства здійснювати господарські процеси виробництва, розподілу, відтворювання, бути прибутковим та зростаючим.

При визначенні поняття ресурсного потенціалу необхідно між іншим враховувати максимальний результат використання сукупності ресурсів підприємства за певний період часу. Тому ресурсний потенціал можна визначити як сукупність усіх ресурсів підприємства в його господарській діяльності, що забезпечують можливість отримання максимального економічного ефекту у вигляді створюваної доданої вартості для стійкого розвитку підприємства на довгострокову перспективу в умовах певного економічного укладу економіки.

У сучасних умовах, коли необхідно швидко реагувати на зміни господарського середовища, здійснювати стратегічне та операційне планування, важливу роль відіграє стан виробничого потенціалу, тобто виробничих можливостей підприємства.

Один із перших дослідників, хто надав визначення поняттю виробничий потенціал, був А.І. Анчишкін. За його думкою, виробничий потенціал – це набір ресурсів, що у процесі виробництва приймають форму факторів виробництва [6]. Це ресурсний підхід. Усього можна виокремити два типи підходів до визначення цього поняття.

Класифікація видів економічних потенціалів підприємства технологічного укладу інноваційної економіки

Види потенціалів підприємства	Джерело ресурсів	Фактори виробництва	Результати діяльності підприємства	Відповідність типу економіки
Ресурсний потенціал	Природні ресурси	Базові фактори	Продукти	Аграрна
Науково-виробничий потенціал	Природні ресурси і людська діяльність	Традиційні фактори	Продукти і знання	Індустріальна
Інформаційний потенціал	Природні ресурси і людська діяльність	Нові фактори	Інформація, продукти	Постіндустріальна, ринок з недосконалою конкуренцією
Внутрішній технологічний потенціал	Природні ресурси і людська діяльність	Найновіші фактори	Нові технології, нові продукти, нові знання	Інноваційна (інформаційна)
Конкурентний технологічний потенціал	Людська діяльність	Найновіші та майбутні фактори	Знання, конкурентні переваги, нові продукти	Інноваційна (інформаційна)

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВІДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Першій підхід до визначення даної категорії вважає, що виробничий потенціал – це сукупність різноманітних виробничих ресурсів підприємства, при цьому взаємозв'язки між ресурсами не розглядаються. Іншими словами, виробничий потенціал характеризується лише з кількісної сторони ресурсів, що є в наявності. Другий підхід розглядає виробничий потенціал як сукупність ресурсів, що формують цілісну систему, здатну виробляти матеріальні та нематеріальні блага.

Наведені підходи визначення категорії «виробничий потенціал» мають певні недоліки. Наприклад, вони охоплюють усе різноманіття ресурсів, але таки ресурси, як сировина, матеріали, електроенергія, не можна віднести до складових виробничого потенціалу, оскільки вони повністю витрачаються у виробничому процесі, а іхній склад, якість та кількість буде постійно змінюватися в залежності від продукції, обсягів виробництва тощо. Крім того, не враховано взаємозалежність ресурсів.

Підприємство необхідно розглядати як єдиний цілісний механізм, систему, в якій відбувається велика кількість взаємопов'язаних процесів. Для виробництва продукції необхідні: сировина, матеріали, робоча сила, обладнання, фінансові ресурси, інформація. Всі ці ресурси у процесі виробництва взаємодіють між собою, в результаті чого створюються товари та послуги. Тому виробничий потенціал необхідно розглядати з врахуванням усіх умов і взаємозв'язків. На нашу думку, виробничий потенціал – це здатність суб'єкта господарської діяльності за певних умов залучати у виробництво наявні ресурси та виробляти певний обсяг продукції.

Виробничий потенціал некоректно розглядати окремо від наукового. Вони мають тісний взаємозв'язок і повинні розглядатися як єдиний потенціал підприємства – науково–виробничий.

Науково–виробничий потенціал промислового підприємства дозволяє визначити його здатність сприймати нові види техніки і технологій. Іншими словами, розвиток виробничого потенціалу без впровадження результацій НДДКР не уявляється можливим. Основними видами вдосконалення в даному напрямі є використання нової техніки (машин, обладнання), альтернативних та більш економічних джерел енергії, підвищення якості інформаційного забезпечення, зростання інтелектуального капіталу підприємства, що складається з: людського капіталу (знання, уміння, навички), структурного капіталу (ліцензії, патенти, технології), споживчого капіталу (імідж, бренди, довіра споживачів).

При цьому джерелом формування науково–виробничого потенціалу першою чергою є людська діяльність, яка дозволяє створювати нові види ресурсів, розробляти технічне забезпечення їх ефективного використання. Крім того, наукова діяльність є необхідною умовою створення наукової техніки, що дозволяє раціонально оброблювати ресурси та по- дальшу реалізацію науково–дослідних робіт.

Результатом розвитку науково–виробничого потенціалу є якісна продукція і зростання інтелектуального капіталу підприємства. Найбільший розвиток науково виробничого потенціалу відбувся протягом періоду індустріального розвитку економіки.

Наступний вид потенціалу – інформаційний потенціал, під яким ми розуміємо реальну здатність та можливості підприємства володіти інформаційними потоками, а саме: різними даними, економічними показниками та іншою інформацією про підприємство, конкурентів і зовнішнє середовище,

а також можливості їх розширення, поглиблення, підвищення швидкості руху, достовірності і захисту.

Цей вид потенціалу фактично є початковим для формування і оновлення науково–виробничого потенціалу, оскільки первинними параметрами для проведення НДДКР або досліджень патентного фонду є інформація. Тому основним завданням при управлінні і розвитку інформаційного потенціалу є забезпечення нових потоків інформації і даних. Результатом такої діяльності має бути безпосередньо сама інформація як узагальнена форма надання даних щодо усього кола господарської діяльності промислового підприємства.

Інформаційний потенціал повинен містити оброблену, систематизовану та класифіковану інформацію, що буде придатна для ефективного використання у всіх процесах господарської діяльності підприємства. Особливого значення для забезпечення високої ефективності набуває створення сучасних баз даних, нових технологій передачі інформації, технологій пошуку та обміну в режимі реального часу.

Слід відзначити, що роль інформаційного потенціалу підприємства збільшується на тлі зростання значення інформації та інформаційних потоків для підприємства в інформаційній економіці.

Якщо говорити про можливість оцінки інформаційного потенціалу, то існує декілька підходів. Один з них пропонує, наприклад, О.Л. Корольов [7]. Він пропонує оцінювати інформаційний потенціал підприємства на операційному рівні. Тобто припускається, що інформаційний потенціал розкривається в організаційній структурі підприємства та його бізнес–процесах.

Крім того, підприємство у процесі здійснення виробничо–господарської діяльності взаємодіє з різними елементами зовнішнього середовища, а саме: з клієнтами, постачальниками, фінансовими установами, державними установами, партнерами тощо, отже з'являються зовнішні інформаційні потоки, що здатні негативно вплинути на господарську діяльність підприємства. О.Л. Корольов пропонує для оцінки інформаційної потужності підприємства застосовувати систему показників (індикаторів) – від швидкості зворотного зв'язку з ринком до оцінки накопичених інформаційних баз щодо конкурентів, партнерів, клієнтів тощо.

Ресурсний, науково–виробничий та інформаційний потенціали формують внутрішній технологічний потенціал підприємства, основою якого є продуктові, процесні та управлінські технології.

Пропонується таке визначення внутрішнього технологічного потенціалу підприємства: це – здатність промислових підприємств забезпечувати високу продуктивність праці на основі постійного використання нових технологій, знань, інтелектуальних систем управління та інших новітніх факторів виробництва.

Таке формульовання дозволяє виділити окрему категорію – внутрішній технологічний потенціал як невід'ємну складову всієї сукупності потенціалів підприємства, що характеризує сукупність технологій ефективного використання ресурсів підприємства.

Серед таких технологій, що формують внутрішній технологічний потенціал, слід вирізняти технології використання економічних ресурсів, технології виробничих процесів, постійний інноваційний розвиток техніки та технологій що використовуються у господарській діяльності, технології розвитку інтелектуального капіталу, інформаційні технології, технології управління персоналом та організаційна структура. Для реалізації

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

процесу формування внутрішнього технологічного потенціалу необхідно, щоб підприємство мало інноваційну спрямованість, тобто наміри і можливості реалізовувати стратегію зростання за рахунок підвищення продуктивності праці (рис. 1).

Роль внутрішнього технологічного потенціалу промислового підприємства полягає в реалізації ефективного використання сукупності ресурсів на основі високопродуктивних технологій з метою стійкого розвитку та збільшення створюваної доданої вартості. Це ствердження актуалізує тезу про те, що створення і ефективне використання внутрішнього технологічного потенціалу промислового підприємства є невід'ємною складовою конкурентоспроможності господарського суб'єкта.

Своєю чергою, внутрішній технологічний потенціал підприємства у сукупності з взаємозв'язками і технологіями взаємодії із зовнішнім середовищем та іншими господарськими суб'єктами формують конкурентний технологічний потенціал промислового підприємства, який забезпечує його конкурентоспроможність та стійкій розвиток на національному, регіональних та світовому ринку.

Пропонується ввести поняття конкурентний технологічний потенціал промислового підприємства, під яким мається на увазі здатність промислового підприємства створювати і використовувати нові технології, що відповідають технологічному укладу інноваційної економіки, забезпечують його високу конкурентоспроможність і стійкій розвиток в ринковому середовищі.

Таким чином, за результатами дослідження можна запропонувати ієрархічну модель конкурентного технологічного потенціалу промислового підприємства (рис. 2). Ця модель показує місце конкурентного технологічного потенціалу в системі економічних потенціалів підприємства та роль, яку він відіграє в підвищенні конкурентоспроможності та стійкому функціонуванні підприємства на внутрішньому та зовнішньому ринку.

Вирішальною умовою довгострокового динамічного розвитку підприємства в сучасній інноваційній (інформаційній) економіці є рівень інновацій, впроваджених інноваційних технологій, рівень розвитку компетентності персоналу, баз даних та знань (технічних, комерційних), швидка та гнучка технологічна та комерційна адаптація.

Зрозуміло, що для забезпечення своєї конкурентоспроможності промисловому підприємству необхідно використовувати інноваційні технології. Саме вони є інструментом підвищення його конкурентного технологічного потенціалу. Необхідними умовами розробки, впровадження та використання інноваційних технологій в діяльності кожного промислового підприємства є наявність високопродуктивних основних фондів, технологічна платформа та активна інноваційна спрямованість.

Досвід всесвітньо відомих компаній, таких як Boing, IBM, Apple, Wal-Mart, Honda, Toyota, Pepsi, General Electric, Microsoft, Simens, Shall, показує, що технологічного лідерства і високої конкурентоспроможності підприємство може досягти за рахунок творчої енергії працівників, постійного зростання інтелектуального капіталу та підвищення технологічного рівня виробничих процесів [8].

Це підтверджує твердження про те, що високої та стійкої конкурентоспроможності підприємства та високого рівня його конкурентного потенціалу не можливо досягти без створення, впровадження, використання інноваційних технологій. Ефективне використання інноваційних технологій забезпечує створення та розвиток конкурентного технологічного потенціалу промислового підприємства.

Усі інноваційні технології, що складають конкурентний технологічний потенціал підприємства можна розділити на чотири види: інноваційні технології процесів, інноваційні техно-

Рисунок 1. Складові внутрішнього технологічного потенціалу промислового підприємства та їхній взаємозв'язок

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

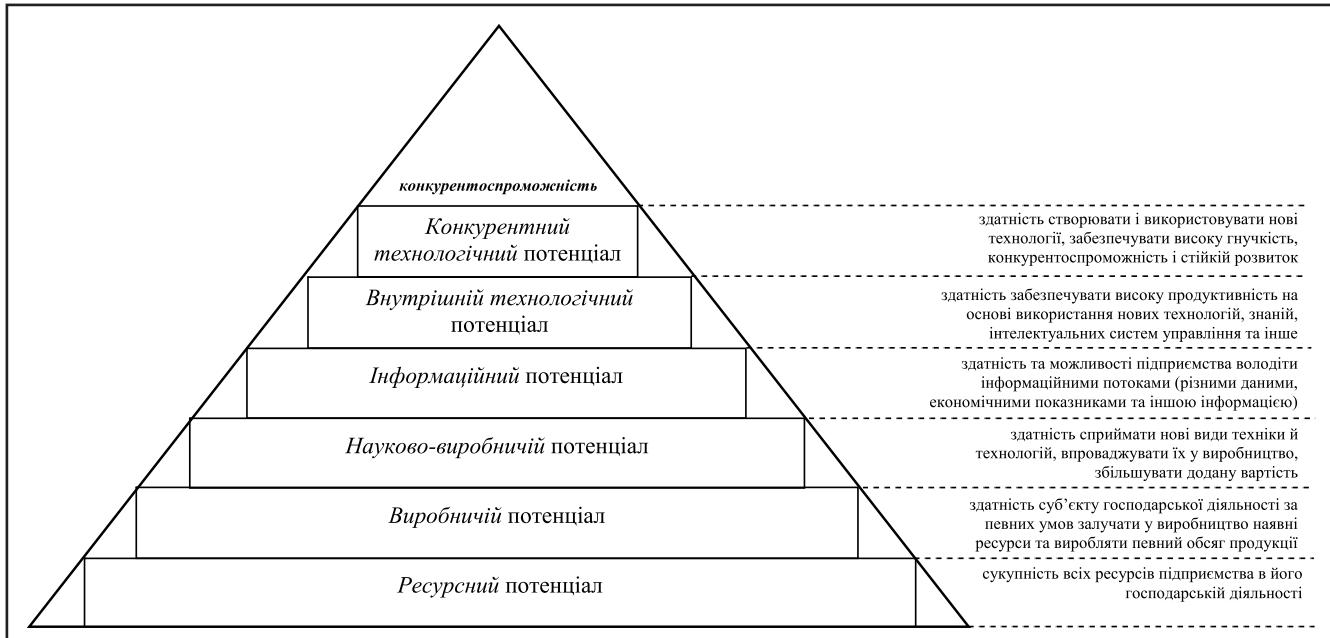

Рисунок 2. Ієрархічна модель конкурентного технологічного потенціалу промислового підприємства

логії продуктів, інноваційні технології управління, технології взаємодії з інституційним середовищем.

Процесні інноваційні технології – це нові методи організації виробничого процесу на підприємстві. Вони охоплюють інноваційні технології використання економічних ресурсів усіх видів, інноваційні технології засобів праці, інноваційні інтелектуальні технології.

Під інноваційними технологіями продуктів розуміються принципово нові методи, що використовуються для випуску нових видів продукції, розробка та впровадження продуктів з новими споживчими якостями та властивостями.

Інноваційні технології управління – це нові методи управління процесами на підприємстві, зокрема інноваційні технології управління персоналом, інноваційні технології управління фінансовими ресурсами (залученими та розміщуваними), технології визначення та реалізації стратегії, технології оптимізації організаційної структури підприємства.

Технології взаємодії з інституційним середовищем є найважливішою складовою конкурентного технологічного потенціалу підприємства, оскільки відбувають взаємозв'язки з зовнішнім середовищем, технології взаємодії з його суб'єктами, зокрема, конкурентами.

Основним результативним показником ефективності використання конкурентного технологічного потенціалу підприємства є збільшення доданої вартості в продукції, що робить можливим як задоволення інтересів власників та найманого персоналу, так і планувати стратегічний розвиток підприємства.

Сформований конкурентний технологічний потенціал створює нові конкурентні переваги для підприємства у вигляді економії ресурсів, збереження інформації, зростання інтелектуального капіталу, комерціалізації інновацій, збільшення доданої вартості і підвищення загальної конкурентоспроможності підприємства.

Отже, основою для розвитку та формування складових внутрішнього конкурентоспроможного потенціалу виступає інноваційна спрямованість. Інноваційна спрямованість це, перш за все, стратегія та політики підприємства щодо його

майбутнього стану через розвиток. Саме інноваційна спрямованість з часом формує внутрішній конкурентний потенціал, який, своєю чергою, реалізовується у конкурентні переваги та загальну конкурентоспроможність підприємства.

Висновки

Зростання важливості підвищення технологічного рівня підприємства на тлі жорсткої конкуренції на світових ринках товарів і послуг зумовлює необхідність формування нової структури його активів, які будуть здатні забезпечувати конкурентоспроможність та ефективність виробничо-господарської діяльності підприємства. З цією метою введено поняття «конкурентний технологічний потенціал» промислового підприємства, під яким мається на увазі здатність підприємства створювати і використовувати нові технології, що, в кінцевому результаті, забезпечить його високу конкурентоспроможність та стійкий розвиток в ринкових умовах.

Надана класифікація видів економічних потенціалів підприємства показує місце та провідну роль технологічного потенціалу підприємства в підвищенні його конкурентоспроможності. При цьому ресурсний, науково-виробничий, інформаційний потенціали формують внутрішній технологічний потенціал підприємства основою якого є технології використання ресурсів, виробничих процесів та розвитку інтелектуального капіталу.

Своєю чергою, внутрішній технологічний потенціал підприємства в сукупності з технологіями взаємодії із зовнішнім середовищем та іншими господарськими суб'єктами формують конкурентний технологічний потенціал підприємства, який забезпечує конкурентоспроможність та стійкий розвиток на національному, регіональних та світовому ринках.

Список використаних джерел

1. Сосненко Л.С. Системный поход к ресурсному потенциалу // Вопросы экономики. – 2002. – № 21. – С. 47–52.
2. Фонотов А.Г. Инновации и развитие. – М.: Изд–во Бином. Лаборатория знаний, 2010. – С. 432.

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВІДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3. Смагин Б.И. Методики оценки ресурсного потенциала в аграрном производстве // Достижения науки и техники АПК. – 2003. – №2. – С. 43–45.
4. Миско К.М. Ресурсный потенциал региона (теоретические и методологические аспекты исследования) / К.М. Миско. – М.: Наука, 2001. – 94 с.
5. Бухвальд Е.М., Павлов И.Т. Инвестиционная политика в регионе. – М.: Наука, 1994.
6. Анчишкін А.Н. Вопросы планирования народного хозяйства. – Сб. статей МГУ, 1983.
7. Королев О.Л. Методика оценки информационного потенциала предприятия / Ученые записки Таврического национального университета. Серия «Экономика и управление». Т. 24 (63). 2011. №1. – С. 109–113.
8. Трещова М. Идеи витают в воздухе // Российская бизнес-газета. 2011. – №3. – С. 24–28.

O.B. ГОРАК,
аспірант, ЗНУ

Загрози та принципи безпеки економічного розвитку підприємств в умовах глобалізації

Досліджено погрози, які має підприємство, забезпечуючи безпеки економічного розвитку підприємств. Визначено принципи, що формуються в процесі забезпечення економічного розвитку підприємств. Виокремлено проблеми економічного розвитку підприємств. Запропоновано в процесі забезпечення безпеки економічного розвитку підприємств використовувати мотиваційний підхід до їхнього розвитку.

Ключові слова: економічний розвиток, безпека, принципи, погрози, мотивація, економічний простір, методи, системний підхід, стабільність, запобігання.

A.B. ГОРАК,
аспірант, ЗНУ

Угрозы и принципы безопасности экономического развития предприятий в условиях глобализации

Исследованы угрозы, которым подвергается предприятие, обеспечивая безопасность экономического развития предприятий. Определены принципы, формирующиеся в процессе обеспечения экономического развития предприятий. Выделены проблемы экономического развития предприятий. Предложено в процессе обеспечения безопасности экономического развития предприятий использовать мотивационный подход к их развитию.

Ключевые слова: экономическое развитие, безопасность, принципы, угрозы, мотивация, экономическое пространство, методы, системный подход, стабильность, предотвращение.

O.V. GORAK,
aspirant, ZNU

Security threats and significant economic development enterprises in conditions of globalization

Investigated the threats that the company is providing security of economic development programs. The principles that formed in the economic development of enterprises. Author determined problem of economic development programs. It is proposed in the economic development of security companies use motivational approach to their development.

Keywords: economic development, security, principles, threats, motivation, economic environment, methods, systems approach, stability, prevention.

Постановка проблеми. Аналіз категорію «економічна безпека» показує, що в ньому ключове значення належить просторовому параметру, без урахування якого саме поняття «економічна безпека» втрачає свою визначеність. Проблемам визначення економічної безпеки учасника господарського життя як безпеці його економічного простору приділяється зростаюче значення в умовах глобалізації.

Мета статті. Безпека економічного розвитку підприємства – це такий стан корпоративних ресурсів і підприємницьких можливостей, за якого гарантується найефективніше їх використання для стабільного функціонування та динамічного науково-технічного й соціального розвитку, запобігання внутрішнім і зовнішнім негативним впливам. Ми вважаємо, що в подальшому доцільно розглядати таке поняття, як безпека економічного розвитку, та погрози, які за- безпечують такий розвиток.

Виклад основного матеріалу. Серед функціональних складових належного рівня економічної безпеки фінансова складова вважається провідною і вирішальною, оскільки за ринкових умов господарювання фінанси є двигуном будь-якої економічної системи.

У процесі забезпечення фінансової безпеки спочатку оцінюються загрози економічній безпеці підприємства, що мають правовий характер і включають:

- внутрішні негативні дії (неефективне фінансове планування та управління активами; малоекективна ринкова стратегія; помилкова кадрова і цінова політика);
- зовнішні негативні дії (спекулятивні операції на ринку цінних паперів; цінова та інші форми конкуренції);
- форс-мажорні (стихійне лихо, страйки, збройні конфлікти) та наближені до форс-мажорних обставини.

У процесі оцінки поточного рівня забезпечення фінансової складової підлягають аналізу: